

La Pobla

L'Espunyola

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: A la zona de Sant Climent de l'Espunyola
Emplaçament Aprox. Km 137,5 C-26 creuament de Sant Climent de l'Espunyola, després seguir cap a l'esquerra.

Coordenades:

Latitud: 42.05356
Longitud: 1.78169
UTM Est (X): 399186
UTM Nord (Y): 4656441

Classificació

Número de fitxa 08078 - 41
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Popular
Segle XV-XVI
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Ja fa anys que la casa no està habitada, i que no se li fa cap actuació de millora. Tot i això, els propietaris en tenen cura diàriament.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08077A007000030000HJ
Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga

Descripció

La masia La Pobla es troba situada a poca distància de l'església parroquial de Sant Climent de l'Espunyola i a tocar del camí ral. Es tracta d'una masia conformada per la casa, el paller i uns coberts. La casa és de

planta rectangular, consta de planta baixa, planta primera i golfes, i està coberta a dos vessants amb el carener orientat més o menys est-oest, paral·lel a la façana principal que obra cap al sud. Les façanes estan arrebossades, tot i això en alguns punts podem veure part del parament que és conformat, a les cantoneres, per grans blocs de pedra desbastada formant peces bastant regulars, i la resta dels murs és un parament força irregular amb pedres de mides i formes diverses. Les obertures que més destaquen són a la façana principal, on trobem la porta d'accés formada per una obertura dovellada de peces de pedra sorrenca tallades i polides; al costat de ponent una finestreta simple amb marcs de fusta, i a la planta primera dues finestres emmarcades en muntants, llinda plana i ampit de pedra picada i polida amb els angles dels muntants esbiaixats. A la resta de façanes hi ha molt poques finestres, la majoria són de la mateixa tipologia però de mides més petites. Es tracta d'una casa de dues crugies, orientades perpendiculars a la façana principal amb un mur mitger, d'amplada considerable, que les separa i en el qual hi ha una única obertura que permet l'accés des de la crugia de llevant -on hi ha la porta d'accés a l'interior de la casa- cap a la crugia de ponent on trobem l'escala d'accés a la planta primera. La planta baixa era destinada majoritàriament al bestiar; la crugia est es troba compartimentada en diferents espais destinats al bestiar i magatzem, per contra la nau de ponent és un únic espai, i en el qual, com ja s'ha citat, hi ha l'escala, als peus de la qual trobem la boca del forn del pa -tapiada, ja que el cos exterior està totalment ensorrat-, la resta de l'espai era destinat al bestiar. A la planta primera es conserva l'estructura de la sala en el cos de ponent, amb una finestra amb festejadors que obra a la façana sud, els fogons amb armaris al mur mitger, i a l'extrem nord-est de la sala hi ha la cambra de la llar de foc amb un senzill banc escó. A la part nord de la sala trobem una habitació. L'accés a la crugia de llevant és a través d'una obertura de muntants i llinda de pedra ben tallada i polida que es troba aproximadament al centre de la sala i en el mur mitger; a través d'aquí un passadís ens dona accés a les diferents habitacions, les més àmplies les dues dels extrems, nord i sud; en la de tramuntana s'hi conserva l'estructura dels graners.

El paller està emplaçat al sud de la casa, entre els dos edificis hi ha l'era. El paller és de planta rectangular, format per dos nivells, amb la façana principal orientada cap a l'est.

Història

La primera referència del mas la trobem en el fogatge del 1497, en el qual apareix dins el terme de l'Espunyola "En Pobla". També en el fogatge de 1553 dins la parròquia i terme de l'Espunyola hi consta "En Pobla". Altres referències les trobem ja més modernament, així en la documentació de l'Arxiu parroquial de Sant Sadurní del Cint conservada al Museu Diocesà de Solsona, trobem diverses referències a aquesta casa en el segle XVII i XVIII. És el cas d'una carta de precari i de nou establiment de la casa i terres de Sant Salvador, en la parròquia i terme de Sant Martí de Capolat, la casa, mas i heretat del Vilar Jossà, en la parròquia de Sant Corneli i Sant Cebrià de Castellserà, i de la caseta, terres i horts de la Caseta del Pobla, en lo Salt del Colom, en la mateixa parròquia de Castellserà, feta per mossèn Salvador Clusa, com a procurador del duc Lluís de Cardona, a favor de Salvador Costa i Pobla. Aquestes tres propietats pagaven delmes al duc de Cardona, qui en tenia el domini alodial, i als rectors de Capolat i el Cint, respectivament; també contribuïen a la quèstia de Capolat i al castlà de València d'Àneu. Cal plantejar però, un interrogant, ja que en la documentació que hem citat hi trobem les següents referències: "...la casa que posseïa Francesc Costa i Pobla, a la partida del Salt de Colom, nomenada la Casa de la Pobla o Salt de Colom,..." i "la pesa de terra rocosa i erma de 2 quartans de sembradura, situada dins el terme del Cint, dins la qual hi ha construïda una casa amb un hort annex anomenada Lo Salt de Colom, àlies Barnadas.", es tracta de la mateixa casa que s'anomena la Casa de la Pobla, Lo Salt de Colom o també Barnadas?, en cas de ser la mateixa, llavors les referències podrien tant correspondre a l'actual casa La Pobla com a la del Salt de Colom, fins i tot sembla més probable que es refereixin a la darrera. A ple segle XIX queda clara l'existència de les dues cases, ja que al llistat del llibre "Registro de las casas de campo de cada distrito y los aforados de guerra. n°63.1856 n° 32" (ACBR), hi consta la Pobla i el Salt de Colom.

Bibliografia

IGLESIAS, Josep (1979). El Fogatge de 1553. Fundació Salvador Vives Casajuana, Barcelona.
IGLESIAS, Josep (1991). El Fogatge de 1497. Fundació Salvador Vives Casajuana, Barcelona.

